

Gotovo bi o tem milostnem kraju rad več izvedel. Poslušaj, kar g. Majhen v Lapajnejevi „Zgodovini“ o tem studentu in o Studenicah piše. Prvo cerkvico pri tem, preblaž. Devici Mariji posvečenem studentu dala je pozidati l. 1214 plemenita gospa Zofija, hči gospoda Rogaskega, soproga Riharja, gospoda Seneškega. Ta mala cerkvica dobila je v latinskem jeziku ime „fons gratiae“, (nemški: Gnadenbrunn) slovenski: Studenice, od ravnokar omenjenega studenta.

Po smrti svojega moža dala je Zofija tukaj pri tem studentu l. 1237. sezidati samostan za nune iz reda sv. Dominika; Krški škof Dietrich II. pozidal je pa na svoje stroške nunam tukaj leta 1277. novo cerkev, ki še sedaj stoji. Generalvikar Oglejski Odorisij, škof petenski je to cerkev še le l. 1309. „sv. trem Kraljem“ na čast posvetil ali konsekriral. V dolgi vrsti 550 let, katere je nunski samostan v Studenicah doživel, videl je mnogo veselih pa tudi mnogo bridkih ur črez se priti. Prvim svojim dobrotnikom prišteval je samostan kralje in cesarje, n. pr. Otokarja Českega, Rudolfa Habsburškega, pa tudi druge najimenitnejše dostojanstvenike duhovskega, kakor svetovnega stanú. Za čas turških vojsk in za čas kmet-skih uporov je imel samostan silno veliko prestajati, v dobi Lutrovih homatij bil je celo do tal ponizhan, a vselej je zopet vstal in v kratkem času začel se na novo razcvitati. Vse drugače škodovala je temu starodavnemu samostanu mrzla sapa sv. cerkvi nasprotnega duha, ki je pred 100 leti brila tudi po naši mili domovini. Nekoliko samostanov po naši škofovini je tako do tal pomandral, da se v par letih ne bo več poznalo mesto, kjer so nekdanj cveteli. Tudi Studenice zadela je bila l. 1782 silno žalostna osoda. Uboge nune Dominikanke morale so zapustiti svoje tiho zavetje ter se ali nazaj v svet podati ali pa obleči hale redovnic celo drugega poklica. (Dalje prih.)

Dopisi.

Iz Celja. (Podpora.) „Katoliškemu podpornemu društvu“ v Celju za vzdrževanje de-kliške šole šolskih sester so nadalje darovali, oziroma letnino plačali p. n. č. gg. udje: Njih prevz. mil. knez in škof Jakob Maksimilijan 20 gld., Toporišič Jož., žup. pri sv. Lovrencu v puščavi, 10 gld., Hrovat Paul, žup. v Št. Judoku, Novak Ana, pos. na Bregu, Hudovernik Leopoldina, c. kr. prist. vdova, Šmartinski farani v Rožni dolini za sv. leto, Zupanič Jak., kapl. pri sv. Lovrencu, Černenšek Franc, kapl. v Loki, Stoklas Mat., dekan v Brežicah, Dr. Ipavc Gust., zdravnik v Št. Juriju, Gabere Mart., kapl. pri sv. Magdaleni, Dr. Muršec J., prof. v pok. po 5 gld., Kmecl Urša, posest. v

Celju, 4 gld. 40 kr. Hrastel Franc, kapl. na Laškem, 4 gld., Zidanšek Jož., dv. kapl., Kralj Jož., žup. pri D. M. v p., po 3 gld., Arzenšek Mat., žup. v Grižah, Baloh Ant., pos. na zg. Hudinji, Zorko Jan., žup. v Šmiklavžu, Šah Karl, pos. v Liscach, Škorjanc Ant., pos. na Ostrožnem, Rotnik Blaž, duh. v pok., za sv. leto, Cvenk Neža, pos., Dr. Hrašovec Jur., odv. v Slov. Gradcu, Gobec Mih., pos. na Babnem, Berglez Jan., žup. v Artičah, Špan Jozefa, na Planini, Planinšek Jož. pos. na Dobrovi, Ostrožnik Ana, zaseb. na Sp. Hudinji, Skraber Mih., pos. na Lavi, Matko Ant., delavec, Strauss J., pos., Herič Terez., pos. v Celji, Pasar Mar. na Dunaju, Šoh Mat., čevlj. v Liscach, Hirti Fr. benef., Stupica Mar., hiš., P. Mar. ošt. v Zavodni, Fludernik Ana, služ., Dekort Jož., kapl. pri sv. Križu, Kager Ferd., pasar, Mikuš Rafael, c. kr. davk. kontrolor v Šostanji po 2 fl., 5 neimenovanih 23 fl. za sveto leto. Fišer A., kapl. na Laškem, Keržič A., katehet v Ljubljani, P. J. na Prihovi, Zupanc Jan., cerkv., Caf Jak., kapl. pri sv. Magdaleni po 3 fl. Več skupaj 10 fl. Bog plati vsem!

Od sv. Venčeslaja. (Renoviranje altarja, prižnice in cerkvene ladije.) Lansko leto dobila je naša župnijska cerkev po prizadetji č. g. župnika in po radovoljnih darovih faranov krasen kip Lurške matere božje, kateri je bil na angeljsko nedeljo pretečenega leta z veliko slovesnostjo blagoslovljen in vpostavljen na Marijin oltar, na mesto prejšnje že skoraj sprhnele Marijine podobe. Ta oltar pa je bil poleg drugih stranskih oltarjev doslej še zelo zapuščen in zastarel. Lepemu kipu pa spodobi tudi primeren okvir in podlaga; toraj je bilo nujno popravila potreba, kar so vsi farani vže davno uvideli, toda slabe letine in razne nezgode so jim izvršitev tega dela do letos onemogočevale. Da bi se toraj Marijino svetišče prenaredilo in sploh cela cerkev prejela lepšo obleko, pogodili so se č. g. župnik gledé popravka z nekaterimi strokovnjaki, ter g. Andr. Butu, zlatarju v Kostivnici, in njegovim tovarišem prenovljenje oltarja v Kostivnici in njegovim tovarišem prenovljenje oltarja in prižnice izročili. On je to delo v kratkem času prav po ceni lepo in hvalevredno izgotovil, g. Franc Radžeri pa je obok in stene cerkvene ladije okusno preslikal. Na sredi oltarja v tronu, ki ima podobo masabijelske jame, stoji mati božja Lurška, na evang. strani sv. Katarina, na desni sv. Lucija, obedve iz nova prelepo izdelani, zgoraj pa sv. Barbara. Tudi na prižnici zapazimo okusno predelane in preslikane podobe 4 sv. evangelistov in nekaj angeljkov. Vsi Venčesljani smo tega dela veseli, ter se lepo zahvaljujemo gori imenovanim umetnikom, katere tudi drugim župnijskem uradom gorko priporočamo. Na praznik Rožniveške

bičev. ki slovi zavoljo svoje poštenosti in zvestega domoljubja. Bodi rajni priporočen v blagi spomin in v posnemo. Naj počiva v miru!

Od Oglajne. (Zajec dela škode.) Presni so sedanji časi, da bi kmet zamogel vsako nezgodo požreti, katero mu njegovi sovražniki vsiljujejo. Ena teh nezgod je za kmeta sedanja zajčja izreja. Škoda, katero ta kmetijstvu stori, je nepopisljiva. Ako pogledamo, koliko mladih dreves vniči, še ni vse, kar nam zajčji zarod škoduje, temveč on vzame kmetovalcu za naprej pogum, še nadalje za sadje-rejo skrbeti. S težkim srcem že zdaj v prihodnost gledamo, kaj bo, kedar bodo ta odraščena drevesa obnemogla? V vinogradu pa tudi, koliko trsja obere, tega se lahko vsak sam prepriča, ako ga v vinogradu zasleduje in trsom oči presteje, koliko jih pogoltne. Ako še fižolove grme in zeljne sadeže pregledamo, kako so od teh uhljanov pokončani, bi se v resnici lahko sila jezili. Mnogo ljudi po vaséh pa tudi mestna gospoda ima glavno prikuho fižol in zelje ali repo in ako tega ni, dragi zajčji varuhi, pojdite in pogledajte v njih lonce in gotovo se vam ne bo več ljubilo zajca zagovarjati. Dalje nam veliko situobno delajo lovci, ker si upajo ob nedeljah in praznikih loviti, ako to ravno v § 16 ministerjalni ukaz od 15. dec. 1852 št. 5681 prepove. Zakaj, vam ni treba praviti, saj ste že odrasli. Le v glavo nam ne more iti, kako je to, da tako visoka in učena gospoda ob nedeljah in praznikih s puško na rami ljudi srečavajo, kateri postavno v nedeljski praznik od vseh strani v cerkev grejo. Zajčji zagovorniki sicer učijo kmetovalce, naj drevesa omažejo in ovijejo, s polja zajce zaženejo. Ali to so samo prazne besede. Mi pa mislimo, da lovcem nismo dolžni robote delati. Škode lovski varuh nikoli zadostno ne poplača; zatorej zajc pojdi v gore, na polju mi požreš moj živež in premoženje, zraven pa še bolezen in zdražbo prineseš, katera ima hude, hude posledke. Kar Celjski lovski zbor naglašá, kakor piše „D. W.“ od dne 2. novembra 1886, da zajčji lov za sp. Štajar $\frac{1}{2}$ milijona gld. dobička donaša, to se mi pač čudno zdi, da pri meni od njih nič ne diši. Ko bi bil jaz prej to izvedel, postavil bi mu bil že zdavno lep šotorec in bi se mu vsako jutro prav nizko priklonil.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar so 15 velicih gospodov poklicali za čas življenja v gosposko zbornico. Iz slov. dežel ni nihče v njih številu. — Nemški poslanci, ki so zapustili dež. zbor v Pragi, izgubé poslanstvo, ter bodo na njih mesto še v tem letu nove volitve. Tega se kujavci niso nadjali. — Nemška in liberalna večina v štaj. deželnem zboru si je ostala do

konca enaka ter ni izpolnila nobene želje slov. in konservativnih poslancev. Predlog dr. J. Pscheidena in tov. gledé „zakonske oglasnice“ je vrgla kar z lahko roko pod klop, nasproti pa je vzprejela izjavo dr. Aussererja in tov. gledé jezikovne uredbe ministra Pražaka. Zoper to. toliko drzno, kolikor nepotrebno izjavo so govorili princ Liechtenstein, M. Vošnjak in dr. Dominkuš ter so jasno dokazali, da je greh iti v tem za dr. Aussererjem in še celó ces. namestnik je čez njo izrekel ostro sodbo, toda bilo je večini poslancev vse bob v steno. No, minister bode še tudi to prebolel. — Na Koroškem dobodo sedaj lovske karte, kakor jih že mi imamo, to je: kdor hoče hoditi na lov, mora si kupiti za 3 gld. tako karto. Posilne delalnice si ne napravi koroška dežela lastne, ampak še pošilja take ljudi v kranjske delalnice. — Konservativna večina poslancev v deželnem zboru v Inomostu ni vzprejela prememb, ki jih jim je ces. vlada ponudila v šolskih postavah, ampak ona se je za to izrekla, naj bi se kar vsa šolska postava izpremenila, kolikor si je ona navskriž z deželnimi koristmi. — Na Kranjskem so imeli jeseni veliko sadja ter so ga nekaj prodali, nekaj pa si ga za-se obdržali ter ga tudi stolkli za pijačo. Sedaj pa jim je tolklja, izlasti, ako so si jo iz samih jabelk naredili, vkisnila. Zakaj? Menda za to, ker si je niso prav naredili ali še hitreje, ker je niso dobro shranili. — Kakor se sliši, skliče se sedaj Bled kmalu za zdravstveno, javno kopališče. To ne bode za Bled in okolico brez vse koristi. — Ljudske šole so po nižjih razredih v Gorici zaprli, ker je že več otrok umrlo vsled osepnice. Slovenci bodo napravili spomenik prof. Erjavcu, ter so spravili že precej denarja za-nj vkup. — Železnica iz Trsta v Hrpelje bode kmalu gotova. Lahoni se še vedno stavijo po robu zoper mil. škofa v Trstu, se ve, da brez vse potrebe in torej gotovo tudi brez vse koristi. — Za šole stori c. kr. vlada veliko v novi Avstriji — v Bosni in Hercegovini. V celem je bilo v obeh deželah doslej 187 ljudskih šol, v Sarajevu pa imajo že višjo gimnazijo in učiteljišče. — Minister Tisza trpi sedaj veliko v državnem zboru v Pešti ter leté od vseh strani debele na-nj. Mož je doslej Madjarom mazal usta s strdjo ter jim vse po volji delal, a ni se spomenil, da je liberalna strd draga. Kdo naj sedaj plača dolgé, ki so jih v tem času naredili?

Vnanje države. V tem, ko je bil o novem letu le glas mirú, sliši se sedaj že gromenje vojske, da-si še le tako bolj iz daljave. Trojica bolgarskih mož, ki so hodili koledovat po evropskih državah, se že vrača, to se pravi: Grekov in Stojlov gresta skozi Carigrad domov, Kalčev pa se mudi še na Italijanskem in pravi se, da počaka v Milanu na kneza Aleksandra.